

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๖ - ๗/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๒๓ - ๒๔/๒๕๕๑

วันที่ ๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

ประเด็นที่หนึ่ง คำแถลงการณ์ร่วมไทย - กัมพูชา ฉบับลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ (JOINT COMMUNIQUÉ) เป็นหนังสือสัญญาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐ หรือไม่

ในประเด็นข้อ ๑ เห็นว่า คำแถลงการณ์ร่วม (JOINT COMMUNIQUÉ) มีข้อความแสดงว่าเป็นการตกลงของทั้งสองฝ่าย คือ ฝ่ายราชอาณาจักรกัมพูชา กับฝ่ายราชอาณาจักรไทย ลงนามโดยผู้แทนรัฐบาลของแต่ละฝ่าย อันเป็นความตกลงระหว่างรัฐกับรัฐซึ่งทำเป็นหนังสือ มีข้อความยอมรับสิทธิและมีพันธกรณีที่ปฏิบัติต่อกันต่อไป แสดงเจตนามุ่งจะให้เกิดผลทางกฎหมาย และมีได้ระบุให้ใช้กฎหมายของรัฐใดรัฐหนึ่งบังคับหมายความว่าให้บังคับตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ คำแถลงการณ์ร่วมฉบับนี้จึงเป็นหนังสือสัญญาแล้ว

ประเด็นที่สอง คำแถลงการณ์ร่วมดังกล่าวเป็นหนังสือสัญญาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐ วรรคสอง ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา หรือไม่

ในประเด็นข้อ ๒ เห็นว่า คำแถลงการณ์ร่วมมีข้อความแสดงว่าฝ่ายราชอาณาจักรไทยยอมรับแผนที่แนบท้ายคำแถลงการณ์ร่วมที่ฝ่ายราชอาณาจักรกัมพูชาทำขึ้นเพียงฝ่ายเดียว โดยยอมรับถึงพื้นที่กันชน (buffer zone) ในส่วนที่ใช้เครื่องหมาย N.2 ซึ่งอยู่นอกเหนือคำพิพากษาของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ทั้ง ๆ ที่ในแผนที่ดังกล่าวไม่ปรากฏอาณาเขตที่ฝ่ายไทยยึดถือหรืออ้างสิทธิ จึงอาจเป็นเหตุให้เสียโอกาสที่จะกล่าวอ้างถึงอาณาเขตดังกล่าวในภายหน้า ซึ่งอาจมีผลกระทบถึงการนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทยได้ แม้จะเป็นคนละส่วนกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย - กัมพูชาก็ตาม นอกจากนี้ยังมีข้อตกลงของทั้งสองฝ่ายในการที่จะทำข้อตกลงร่วมกันบริหารจัดการพื้นที่ N.3 และพื้นที่โดยรอบตัวปราสาทพระวิหาร ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไทย

ถือว่าเป็นเขตของราชอาณาจักรไทย เท่ากับเป็นการยินยอมให้กัมพูชาเข้าร่วมบริหารจัดการภายในอาณาเขตไทยอันอาจมีผลเป็นการตัดรอนบางส่วนแห่งอำนาจอธิปไตยเหนือดินแดนของไทยเอง เมื่อรัฐบาลที่แล้ว ไทยได้แสดงเจตนาสนับสนุนในการที่ทั้งสองประเทศจะขอขึ้นทะเบียนปราสาทพระวิหารและส่วนประกอบเป็นมรดกโลกร่วมกัน และคัดค้านการที่กัมพูชาจะขอขึ้นทะเบียนฝ่ายเดียว ไม่ปรากฏว่ามีข้อโต้แย้งใด ๆ เกิดขึ้นเลย แต่หลังจากมีการลงนามในคำแถลงการณ์ร่วมฉบับนี้แล้ว เกิดข้อโต้แย้งขึ้นในหลายภาคส่วนของทั้งสองประเทศ โดยเฉพาะในประเทศไทย แม้จะมีข้ออ้างว่าเกิดจากกลุ่มบุคคลหนุนหลังหรือยุยงส่งเสริม แต่ก็ไม่น่าจะเป็นวงกว้างดังที่ปรากฏ พอถือได้ว่ามีผลกระทบต่อความมั่นคงทางสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หนังสือสัญญาตามคำแถลงการณ์ร่วมฉบับนี้จึงต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๐ วรรคสอง

นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ